

ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری

سازمان توسعه زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP)

طرح " تدوین برنامه عملیاتی پیشنهادی مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات
کشاورزی-راهبردها و راهکارها "

تهیه شده توسط گروه / کارگروه: زیست فناوری کشاورزی

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد طرح:.....

تاریخ تهیه: مهر ۱۳۹۶

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
ساز و توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات کشاورزی -
راهبردها و راهکارها

تاریخ تهیه:

تابستان ۱۳۹۶

۱. شرح کلی، اهمیت و اهداف مورد نظر برای طرح

عوامل خسارت‌زای گیاهی باعث خسارت‌های قابل توجهی به گیاهان و فراورده‌های آنها می‌شوند. نوع و میزان خساراتی که به وسیله آفات، بیماری‌های گیاهی و علف‌های هرز به گیاهان وارد می‌شود معمولاً بسته به نوع آفت، پاتوژن، منطقه، شرایط محیط و روش‌های مبارزه‌ای که به کار می‌رود متفاوت است. به طور متوسط میزان خسارت ایجاد شده توسط آفات و بیماری‌های گیاهی در حدود ۳۲ درصد تولید کل محصول می‌باشد. میزان خسارت وارده در برخی موارد در صورت مناسب بودن شرایط ایجاد اپیدمی و عدم اتخاذ تدابیر مدیریتی می‌تواند به ۱۰۰ درصد نیز برسد. نظر به خسارت‌های اقتصادی قابل توجه در تولید محصولات کشاورزی، شناسایی به موقع آنها و اتخاذ تدابیر مدیریتی مناسب می‌تواند به طور قابل توجهی باعث کاهش خسارت‌های وارده و کنترل آفات و بیماری‌ها در شرایط مزرعه گردد. بهترین شیوه‌ی مدیریتی که به مدیریت کنترل آفات و بیماری‌های گیاهی (Integrated Pest Management) شهرت دارد و از این پس به آن IPM می‌گوییم قدمتی در حد دوده در دنیا و به صورت برجسته در ایران به سال ۱۳۸۶ بر می‌گردد. این برنامه در قالب خرید خدمات کارشناسی، خرید عوامل و مواد بیولوژیک و بازآموزی کارشناسان ناظر مزارع و باغات به انجام می‌رسد. طبق تعریف IPM بر اساس ویژگی‌های منطقه‌ای و مبتنی بر شرایط اکولوژیکی، اجتماعی و اقتصادی محلی است.

IPM بسته تکنولوژیکی نیست که به کشاورزان برای کاربرد داده شود. بلکه کشاورزان نیازمند کسب مهارت‌هایی هستند که بتوانند متناسب با مزرعه خود، مدیریت مزرعه را به شکلی مطلوب و بدون تخریب محیط زیست و به خطر افتادن سلامت جامعه عملی کنند. بدین ترتیب استراتژی مدیریتی تلفیقی آفات به منظور تامین هر چه بیشتر پایداری تعادل طبیعی و با استفاده از تلفیقی از روش‌های زراعی، مکانیکی، فیزیکی، ژنتیکی، بیولوژیکی و شیمیایی به انجام می‌رسد. ضرورت پرداخت به IPM به مهارت تک بعدی آفات و بیماری‌ها در مصرف بی رویه سموم شیمیایی در مزارع، باغات و گلخانه‌ها برمی‌گردد که تامین امنیت و سلامت غذایی را از یک سو به خطر انداخته است و از سوی دیگر منجر به خروج ارز از کشور شده است. مطابق اسناد بالادستی باید تا پایان سال ۱۳۹۴، گستره‌ی ۲۵ درصدی از سطوح زیر

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
سازمان توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات کشاورزی -
راهبردها و راهکارها

تاریخ تهیه:

تابستان ۱۳۹۶

کشت کشاورزی تحت IPM قرار می‌گرفت که این هدف بنا به دلایل متعددی محقق نگردیده است. از اینرو هدف از اجرای این طرح بررسی موانع اجرای برنامه IPM در سطح کشور است و چگونه می‌توان بطور موثر و پویا اقدام به رفع مشکلات پیش رو نمود.

۲. ذینفعان

با توجه به هدف راهبردی طرح حاضر، کشاورزان پیشرو، کلینیک‌های گیاهپزشکی، مهندسين ناظر، وزارت جهاد کشاورزی (سازمان حفظ نباتات، معاونت امور زراعت، معاونت امور باغبانی)، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان غذا و دارو از جمله‌ی ذینفعان خواهند بود ضمن اینکه در نهایت آحاد جامعه منتفع خواهند شد.

۳. مشخصات فنی طرح

-

۴. محدوده مکانی مورد نظر برای اجرای طرح (در صورت امکان)

پس از تعیین موانع موفقیت IPM و ارائه راهکارها، می‌تواند طرح باید بطور ملی به اجرا در آید.

۵. محدوده طرح و رئوس شرح خدمات مورد انتظار

۱۲ ماه مشتمل بر

۱. بررسی دلایل عدم توفیق شرکت‌های تولید کننده زیست مهارگرها در کشور و چگونگی حمایت از تولید

۲. تعیین بررسی وضع موجود از منظر کنترل آفات و بیماری‌ها

ریاست جمهوری

معاونت علمی و

فناوری

سازمان توسعه زیست

فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات کشاورزی -
راهبردها و راهکارها

تاریخ تهیه:

تابستان ۱۳۹۶

۳. بررسی وضعیت موجود در دنیا و دلایل توفیق در برخی کشورها

۴. تهیه نقشه پراکنش ملی آفات و بیماریها بر اساس تناسب اقلیمی و محصولی (پهنه بندی مزارع و باغات)

۵. تهیه اطلس گلخانه‌ها با توجه به آفات و محصول تولیدی

۶. تعیین میزان واردات سموم شیمیایی و میزان مصرف در سطح کشور و آسیب‌های ناشی از مصرف بی‌رویه
شامل زیست محیطی و تاثیر بر سلامت همگانی و پیچیده کردن مقوله صادرات محصولات کشاورزی

۷. معرفی IPM و راه‌های دستیابی به آن

۸. معرفی دلایل عدم موفقیت و استقرار IPM در کشور بطور موثر

۹. تعیین هزینه‌های صورت گرفته و معرفی اسناد بالادستی در برنامه‌های کوتاه مدت و میان مدت

۱۰. پیشنهاد راه‌های استقرار روش‌های غیر شیمیایی کنترل عوامل خسارتزا و چگونگی نظارت بر مدیریت بازار و
مصرف

۱۱. معرفی چگونگی ایجاد نظام واحد خصوصی مدیریت، نظارت، ثبت اطلاعات، برقراری ارتباطات، گواهی
محصول سالم و کاهش هزینه‌های تولید

۱۲. معرفی شیوه‌های نوین شبکه‌سازی ذینفعان برای انتقال فناوری و عرضه نهاده‌های زیستی

۱۳. ارائه مدل‌های کارآمد ترویجی برای آموزش و ارائه مشاوره به کشاورزان و باغداران کاهش مصرف سموم
شیمیایی و ارائه جایگزین‌های مدیریتی در قالب IPM

۱۴. چگونگی جایگزینی حذف سموم پرخطر با سموم کم‌خطر در برنامه‌ی IPM

۱۵. پیشنهاد راهکارهای نظارتی بر مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها

۱۶. ارائه مدل‌های کارآمد بازار محصول سالم و چگونگی بهره‌مندی از فروش الکترونیک و حذف واسطه‌های

سودجو

ریاست جمهوری

معاونت علمی و

فناوری

ستاد توسعه زیست

فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات کشاورزی -
راهبردها و راهکارها

تاریخ تهیه:

تابستان ۱۳۹۶

۱۷. تعریف نقش اصناف، اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و واحدهای خصوصی تولید و توزیع نهاده‌های غیر شیمیایی در ارتقا

IPM

۱۸. بکارگیری اینترنت اشیا (IOT) در نهادینه کردن IPM در سطح اراضی کشاورزی کشور

۶. مدت زمان اجرای طرح و محدودیت‌های زمانی کلی (در صورت وجود)

۱۲ ماه

۷. محصولات، مستندات قابل تحویل و محدوده طرح

ارائه برنامه عملیاتی قابل پذیرش دستگاه‌های ذیصلاح و قابل اجرا در عرصه

گزارش نهایی طرح در پایان ۱۲ ماه و ارائه گزارش دوره‌ای در جلسه کمیته کودهای زیستی و زیست مهارگرها

۸. استانداردهای مورد انتظار برای طرح (در صورت وجود)

استاندارد تشویقی در حال حاضر وجود دارد ولی اجرای آن با هزینه همراه است

۹. فرآیند تحویل طرح به ستاد

بررسی گزارش نهایی و تایید توسط کمیته مربوطه

۱۰. ریسک‌ها و محدودیت‌های احتمالی اجرای طرح

ریاست جمهوری

معاونت علمی و

فناوری

سازمان توسعه زیست

فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی در محصولات کشاورزی -
راهبردها و راهکارها

تاریخ تهیه:

تابستان ۱۳۹۶

۱۱. حداقل تخصص‌ها و تجربیات مورد انتظار تیم پیشنهاددهنده

کارشناس آفات و بیماری‌های گیاهی و مجری طرح IPM

۱۲. نحوه ارسال پروپوزال و اطلاعات تماس

پروپوزال‌ها بعد از تهیه باید به صندوق حمایت از سرمایه‌گذاری زیست فناوری به آدرس ذیل ارسال شوند.

آدرس پست الکترونیک مسئول مربوطه: iranbtf@gmail.com

شماره تماس: ۸۸۴۸۲۵۵۸ واحد تسهیلات و سرمایه‌گذاری